

Radhošť je nejznámější hora v chráněné krajinné oblasti Beskydy. Měří 1129 metrů a nabízí krásné výhledy na celé Beskydy, Valašsko, Jeseníky – Praděd, Malou a Velkou Fatru.

Socha Radegasta u cesty z Pusteven na Radhošť [4]

Podle pověstí měl na Radhošti od pradávna sídlo **slovanský bůh Radegast - Bůh slunce, války a vítězství**. Jeho podoba, jak ji ztvárňuje socha od Albína Poláška, nepůsobí zrovna mile a rozhněvat si ho by asi pro člověka nemuselo být příznivé. Přesto anebo právě proto Radegasta generace lidí milovaly i zatracovaly.

Naši předkové k němu měli úctu. Zdaleka za ním přicházeli, aby mu přinesli dary - dobytek, část úrody, zvěř, kterou ulovili. **Koncem jara pak na Radhošti staří Slované slavili letní slunovrat**. O nocích se rozzářily vaty, lidé tančili a zpívali.

Pohanské zvyky přetrvaly i do dob křesťanských a nezabránila tomu ani pověst, že modlu Radegasta prý strhli Cyril s Metodějem, kteří na místo postavili kříž. Další povídání o Radegastově modle vypráví o tom, že byla uložena v jakémsi podzemním radhošťském chrámu.

Zní to sice jako nějaká pohádka, ale je nutné vzít v úvahu, že na nedalekých Pustevnách je dnes už téměř nepřístupná soustava tzv. pseudokrasových puklin. V minulosti vedly do podzemí tři vchody a je pravděpodobné, že v průběhu 18. století se dalo projít z Pusteven na Radhošť v podzemí. Vztahuje se k tomu i jedna z pověstí o Sirotku z Radhoště.

Po středě 21. srpna 1968 byl mezi sochou Radegasta a vrcholem Radhoště tábor vojáků sovětské okupační armády “dočasně umístěných na území Československa”.

I dnes se v létě pravidelně konají poutě na Radhošti, kterých se vždy účastní několik tisíc poutníků.

V dnešní době je na vrcholu několik zajímavých míst, jako například **kříž z roku 1805, Kaple sv. Cyrila a Metoděje z let 1896-98, sousoší obou věrozvěstů z roku 1931** a televizní vysílač. V kapli je bronzová deska, připomínající návštěvu prezidenta republiky T.G. Masaryka na tomto místě 23. června 1928. Asi 300 m jihovýchodně od vrcholu stojí hotel Radegast, mezi hotelem a vrcholem je ještě služebna Horské služby. Těsně pod vrchol vede od západu lyžařský vlek, přímo na vrcholu je geodetický bod. [1]

Kaple a sousoší svatého Cyrila a Metoděje na vrcholu Radhoště [5]

Příchod křesťanství byl pro Slované dosti pohnutou záležitostí, neboť byly postupně zakazovány všechny původní pohanské obřady. Přesto se zmínky o dřívějším významu místa a obřadech útržkovitě zachovaly:

Původní Radegastova obří socha prý byla vyřezána ze dřeva, na sobě měla pancíř z ryzího zlata a na hlavě strašlivou helmu. Byla součástí svatyně, kde byli, kromě zvířat, obětováni snad i lidé. Věrozvěsti Cyril a Metoděj přikázali pohanskou modlu strhnout, rozsekat a spálit, pohanští knězi ji ale zachránili a ukryli ji někde uvnitř hory, v podzemní svatyni. Dvnitř svatyně je prý možné se dostat hlubokou propastí, tzv. Radochovou studnou. V podzemí je na cestě ke svatyni třeba překonat podzemní říčku. To není vůbec jednoduché, protože přes ni vede jen jediná uzoučká lávka a tu střeží drak a velký černý pes. [2]

Podle dějepisce Jiřího Středovského byla tedy hora Radhošť významným kultovním místem moravských pohanů, kde byl Radegast uctíván. **Lidé přicházeli k jeho modle, žádali ho o rady a věštby a on jim odpovídal.** [3]

Radegast – bůh dobra, slunce a pohostinnosti

Uctívání Radegasta bylo na Moravě velmi rozšířeno. Přesto, že usilovala křesťanská moc během staletí o zastavení radhošťských slavností, nikdy se tyto nepodařilo zcela vymístit. Bodří Valaši dodnes vypravují o božcích na rožnovských pasekách, kteří prý všechno vědí a vyznají se v léčitelském umění. Tito „božci“ své jméno zdědili po Radhošťových kněžích, kteří se právě „božci“ nazývali.

Radegast byl bohem dobrým, bohem slunečním, který byl povětšinou oslavován v době letního slunovratu. Kromě přízvisek hrdina, mudrc, hostitel, věstec, soudce, obroditel a životodárce, se mu říkalo i Dobropán.

O Radhošti na Moravě jsou dochovány četné lidové legendy. Říkalo se, že **Radegastova modla** stávala na louce, která se rozprostírá mezi Velkou Voláčkou a Rovným Beskydem, jižně od temene, kde se připojuje k Radhošti Černá hora. Byla zničena v době příchodu Cyrila a Metoděje, kdy měl údajně lid po jejich kázání sochu rozbít a na jejím místě vztyčit kříž. **Poblíž modly se nacházel posvátný háj s věštírnou.** Pod modlou byla kolmá prohlubeň, kterou objevil v roce 1755 prof. Vratislav z Monse. Tato prohlubeň měla být vstupem do podzemních síní pod temenem Radhoště, kterých se užívalo v pohanských dobách. Později bylo místo zasypano hlínou a kameny.

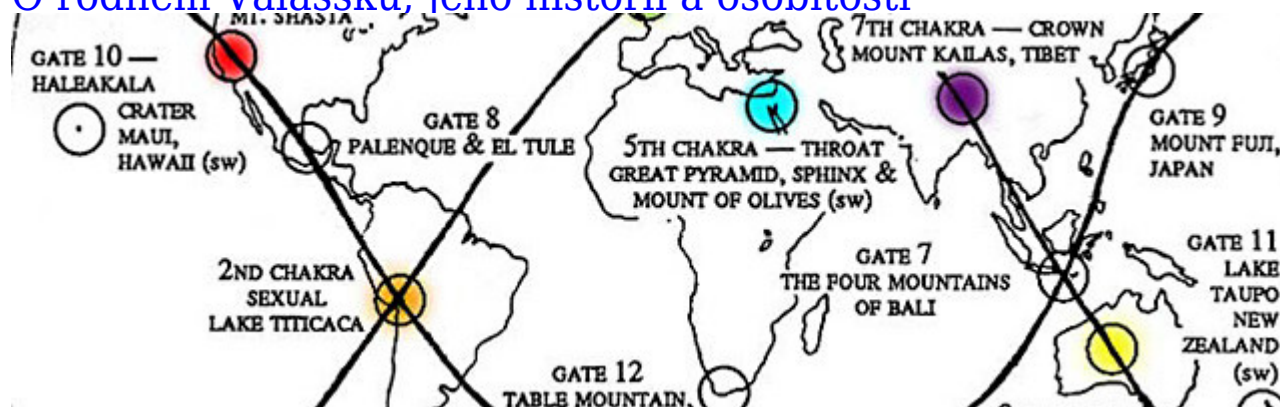
Nejslavnější dny, kdy byl Radegast uctíván, připadaly na dobu letního slunovratu a to kolem svátku Jana Křtitele, po čtyři týdny ve svátky a neděle. Po starodávném způsobu tančil lid u ohňů a strojil slavnostní veselí. Dříve byli obětováni bohu býci a ovce. Po obětech sešli se poutníci k hodům a radovánkám. Jedni hráli na nástroje, doprovázeni slavnostními zpěvy, jiní provozovali různé hry nebo tančili, ostatní zvali se k sobě, hostili se vzájemně hojným pitím a boha oslavovali. [6]

Použité zdroje informací

1. Oficiální web Wikipedie, <https://cs.wikipedia.org/wiki/Radho%C5%A1%C5%A5>
2. Oficiální web www.turistika.cz – Radhošť a pověsti o něm, <http://www.turistika.cz/mista/radhost-a-povesti-o-nem>
3. Oficiální web Ivana Mackerla – Záhadný chrám pod Radhoštěm, <http://www.mackerle.cz/news/zahadny-chram-pod-radhostem>
4. Autor fotky: cs:User:Martin-CR (09/2006 – by MAG) – cs:Soubor:Socha Radegasta.jpg, CC BY-SA 3.0, <https://commons.wikimedia.org/w/index.php?curid=1507979>
5. Autor fotky Kaple a sousoší svatého Cyrila a Metoděje na vrcholu Radhoště: Zdeněk Svoboda, Wikipedie
6. Oficiální web Slované, <http://slovane.cz/?p=98>

Další místa Valašska

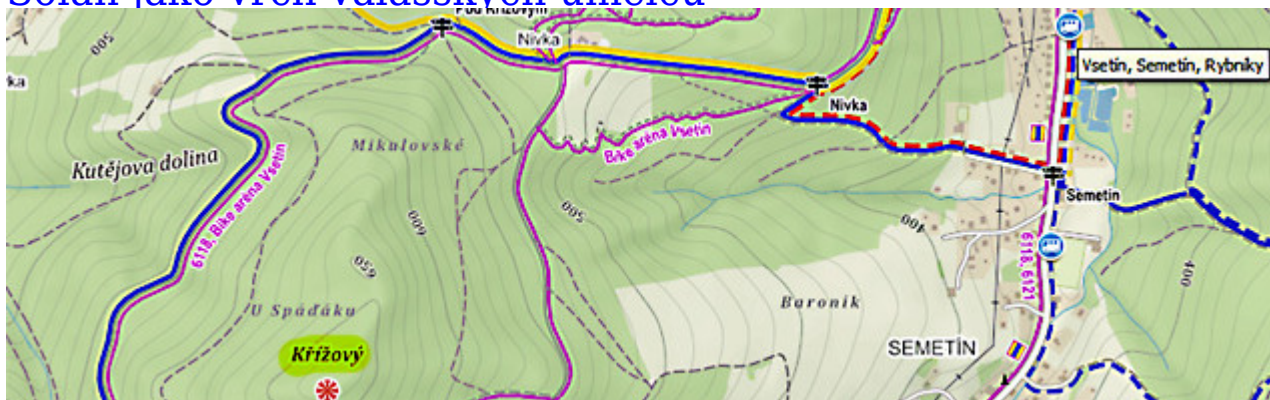
O rodném Valašsku, jeho historii a osobitosti

Geomantie a posvátná místa předků

Soláň jako vrch valašských umělců

Křížový – posvátné místo spojené s Radhoštěm

Klášťov – obětní místo boha Peruna

Sdílet